

Sygn. akt II AKa 184/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 maja 2024 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący Sędzia SA - Ewa Jethon (spr.)

Sędziowie SA - Marzanna A. Piekarska-Drązek

SA - Anna Zdziarska

Protokolant Tomasz Wilk

przy udziale Prokuratora Gabrieli Marczyńskiej-Tomali

i oskarżycieli I. i A. S.

po rozpoznaniu w dniu 9 maja 2024 r.

sprawy P. M.

urodz. (...) w L., syna T. i I. z domu F.

oskarżonego z art. 4 §1 k.k. w zw. z art. 286§1 k.k. w zw. z art. 294§1 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 27 grudnia 2021 r. sygn. akt XVIII K 222/18

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok w części dotyczącej P. M.;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz I. i A. S. kwotę 1200 (tysiąc dwustu) złotych z tytułu zwrotu kosztów za udział ich pełnomocnika w postępowaniu odwoławczym;

III. Kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE			
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 184/22	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:			

1. CZEŚĆ WSTĘPNA	
Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji	
Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 27 grudnia 2021 r. w sprawie XVIII K 222/18	
Podmiot wnoszący apelację	
# prokurator	
# oskarżyciel pośilkowy	
# oskarżyciel prywatny	
# obrońca	
# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego	
# inny	
1.3. Granice zaskarżenia	
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia	

# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji.			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. - obraza przepisów postępowania, jeżeli		

	mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. - rażąca niewspółmierności kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy			
2.1. Ustalenie faktów			

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Wskazać oskarżonego.	Wskazać fakt.	Dowód ze wskazaniem numeru karty, na której znajduje się dowód.	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Wskazać oskarżonego.	Wskazać fakt.	Dowód ze wskazaniem numeru karty, na której znajduje się dowód.	

2.2. Ocena dowodów				
2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów				
Wskazać fakt	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu.		
2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)				
Wskazać fakt	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu.		
STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC				

ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	<p>1. obrazę przepisów prawa materialnego w innym zakresie niż dotyczącym kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu, to jest art.9§1 i 2 k.k. oraz art.286§1 k.k. polegającą na stwierdzeniu, że zachowanie oskarżonego P. M. zrealizowało znamiona czynu zabronionego z art.286§1 k.k. podczas, gdy prawidłowa analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że oskarżony nie dopuścił się popełnienia zarzucanego czynu.</p> <p>2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku mając wpływ na jego treść a polegający na przyjęciu, iż zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwala na ustalenie, iż oskarżony P. M. zrealizował znamiona podmiotowe czynu zabronionego z art. 286§1 k.k., poprzez wyciągnięcie wadliwych wniosków opartych na prawidłowej argumentacji i błędnej ocenie zebranych dowodów, podczas gdy prawidłowa analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że oskarżony nie zrealizował znamion zarzucanego mu czynu.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p> <p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
	Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny lub niezasadny.	
	<p>Niezasadnie zarzuca skarżący błąd w ustaleniach faktycznych, który wywodzi z wadliwej oceny dowodów.</p> <p>Na wstępie wskazać trzeba, że nie kwestionuje on ustaleń między pokrzywdzonymi I. i A. S. a</p>	

oskarżonym P. M., zakończonych zawarciem umowy. Jako prawidłowe uznał także ustalenie kwot przekazanych oskarżonemu z tytułu zamówienia, sposobu ich rozdysponowania przez P. M. – czyli sprzeczny z umową i stanu wykonania przez spółkę (...) zobowiązań umownych - zakresie trzech brodzików.

Tezę o braku możliwości przypisania oskarżonemu zamiaru oszustwa wyprowadza z twierdzenia o braku jego woli i świadomości co do faktycznej możliwości wywiązania się ze wskazanej umowy. Tę z kolei wyprowadza jedynie z twierdzenia, że istotne problemy z wypłacalnością spółki zaistniały w lipcu, sierpniu 2015r.

Tak prezentowana argumentacja nie może być skuteczna.

Po pierwsze, twierdzenie dotyczące czasu powstania wskazywanego stanu spółki pozostaje w sprzeczności z ustaleniami Sądu, gdyż istotne jej problemy zaistniały już pod koniec 2014 r. Sąd w oparciu o szczegółowo przytoczone w uzasadnieniu dowody ustalił, że „spółka zaprzestała regulowania swych zobowiązań już na przełomie 2014 i 2015r.(czynsz najmu pomieszczeń biurowych), zamówienia były realizowane ze znacznym opóźnieniami z powodu braku środków na opłacenie dostaw już od początku 2015r.” Natomiast „w połowie roku już zaprzestano opłacania czynszu za wynajem magazynów i za obsługę księgową. Debet na obu kontach spółki sięgał przez cały 2015r., praktycznie nieprzerwanie, maksymalnego limitu (ok.1 mln zł)” (str.18-19 uzasadnienia).

Skarżący przy tym bezzasadnie przypisuje Sądowi dokonanie ustalenia odnośnie strony podmiotowej czynu jedynie poprzez twierdzenie, że oskarżony musiał mieć świadomość, że nie odbuduje już nigdy kondycji finansowej spółki.

Bezpodstawność powyższych, instrumentalnie prezentowanych twierdzeń skarżącego wynika z wypaczenia sensu uzasadnienia Sądu meriti. Sąd nie poprzestał bowiem na dokonaniu ustaleń w zakresie trudnej kondycji finansowej spółki, bo też przedmiotem osądu nie był zarzut niezgłoszenia upadłości spółki – art. 586 k.s.h. Polemika apelacji zaś koncentruje się na tej jednej kwestii. Przede wszystkim całkowicie pomija ona znaczenie zachowań oskarżonego podjętych względem pokrzywdzonych. Te zaś ocenione winny być we wzajemnym powiązaniu, tak jak uczynił to Sąd Okręgowy, którego ocenę Sąd Apelacyjny w pełni podziela.

Wynika z niej, że w okolicznościach opisanej bardzo trudnej już od końca 2014 r. sytuacji spółki, chcąc wymusić na pokrzywdzonych wpłatę z góry w gotówce równowartości zamówienia oskarżony zapewnił ich, że taki sposób płatności umożliwi skorzystanie z atrakcyjnego upustu cenowego u producentów tych artykułów remontowo-budowlanych. Postąpił przy tym wbrew funkcjonującej w firmie praktyce, zgodnie z którą, przy składaniu zamówienia klienci dokonywali wpłaty zaliczki w wysokości 40% wartości zamówienia. Mimo wpłaty przez pokrzywdzonych 100 % kwoty zamówienia, mimo formalnego wysłania do producentów zamówień, towar nie

został w ogóle opłacony, gdy przekazanie dostawcom zaliczek było niezbędnym warunkiem realizacji dostaw w uzgodnionym z pokrzywdzonymi terminie. Nadto oskarżony zatrzymał sobie blisko 75% wpłat gotówkowych. Natomiast wpłacone na konto 55 tys. zł, od razu przeznaczone zostało na cele, pozostające bez związku z realizacją zamówienia na rzecz pokrzywdzonych.

Wszystkie opisane działania oskarżonego zostały wyłączone przez skarżącego z polemiki na temat strony podmiotowej ograniczonej do dywagacji o stanie i czasie niewypłacalności.

Także liczne zachowania oskarżonego fałszywie zapewniające pokrzywdzonych o realizacji zamówienia, choć podejmowane po dokonaniu czynu stanowiły kontynuację wcześniej podjętych działań, potwierdzając słuszność ich oceny, jako oszustwa. Przytoczenia wymaga choćby wskazana przez pokrzywdzoną okoliczność, że w październiku 2015r. dostali e-mail od P. M., który zapewniał, że zamówienie zostało w całości opłacone i czeka tylko na odbiór, a w korespondencji załączył on również harmonogram dostawy całości zamówienia (str. 10 uzasadnienia).

Nie doszło też do zarzucanej w punkcie 2 apelacji obrazy prawa materialnego w postaci art.9§1 i 2 k.k. oraz art.286§1 k.k. mającej polegać na stwierdzeniu, że zachowanie oskarżonego P. M. zrealizowało znamiona czynu zabronionego z art.286§1 k.k.

Analiza treści tego zarzutu wskazuje, że skarżący kwestionuje ocenę materiału dowodowego. Natomiast z treści uzasadnienia apelacji nie

wynika, które dowody uznaje za przemawiający za jego tezę a które przeciwko niej. Nie wskazuje także uchybień w ocenie dowodów dokonanej przez Sąd meriti. Poziom ogólności twierdzeń odnoszących się do tej sfery nie daje podstaw do zakwestionowania oceny sądu.

Tymczasem przebieg rozprawy przed Sądem Okręgowym, jak i treść uzasadnienia zaskarżonego wyroku wskazują, że Sąd meriti nie uchybiając zasadzie obiektywizmu, dokonał oceny przeprowadzonych dowodów a za podstawę ustaleń faktycznych w zakresie przypisanego czynu przyjął, zgodnie z art. 410 k.p.k., całokształt okoliczności ujawnionych na rozprawie. Ocena dowodów i wynikających z nich okoliczności wskazuje, że dokonane ustalenia odpowiadają ich treści. Analiza ta uwzględnia wzajemne odniesienia poszczególnych dowodów i zmieniający się na przestrzeni trwania postępowania ich kształt. W wywodach Sądu Okręgowego wskazujących na zgodną z normą art. 7 k.p.k. ocenę dowodów, nie stwierdzono błędów o charakterze logicznym lub faktycznym. Poczynione w oparciu o nią ustalenia są prawidłowe i prawidłowa jest także ich subsumpcja pod przepisy art. 286§1 kk w zw. z art. 294§1 k.k.

Działania sprawcy oszustwa mają na celu wywołanie u pokrzywdzonego błędnego wyobrażenia o istniejącej rzeczywistości w zakresie tych okoliczności, które mają znaczenie dla podjęcia przez niego decyzji o rozporządzeniu mieniem. Nie ma wątpliwości, że takie właśnie wyobrażenie stworzył oskarżony, skoro wbrew funkcjonującej w firmie praktyce, zgodnie

z którą, przy składaniu zamówienia klienci dokonywali wpłaty zaliczki w wysokości 40% wartości zamówienia, nakłonił pokrzywdzonych do wpłaty 100 % wartości zamówionego towaru. Chcąc skłonić pokrzywdzonych do wpłaty z góry w gotówce równowartości zamówienia zapewnił ich, że taki sposób płatności umożliwi skorzystanie z atrakcyjnego upustu cenowego u producentów tych artykułów remontowo-budowlanych. Producentom ich jednak nie przekazał, a właśnie taki był cel pobrania 100 % wartości zamówionych towarów i podczas gdy przekazanie dostawcom zaliczek było niezbędnym warunkiem realizacji dostaw a o tego środki te przeznaczył na cele całkowicie niezwiązane z zamówieniem. Stworzył zatem fałszywy obraz sytuacji, w której pokrzywdzeni podjęli decyzję o rozporządzeniu mieniem, niewątpliwie niekorzystnym.

Wniosek

O uchylenie zaskarżonego wyroku w części dotyczącej P. M. i przekazani sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny lub niezasadny.

Bezzasadność zarzutu apelacyjnego skutkowałą także nieuwzględnieniem wniosku tej apelacji.

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>		
<p>Wskazać wszystkie okoliczności, które sąd uwzględnił z urzędu, niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów (art. 439 k.p.k., art. 440 k.p.k.).</p>		
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności.</p>		
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>		
<p>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>		
<p>1</p>	<p>Przedmiot utrzymania w mocy</p>	
<p>Rozstrzygnięcie z punktu I wyroku skazującego P. M. za czyn z ar. 286§1 k.k. w zw. z art. 294§1 k.k. na karę roku i 6 miesięcy z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na 5 lat próby.</p>		
<p>Zwięźle o powodach utrzymania w mocy.</p>		
<p>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</p>		
<p>1.</p>	<p>Przedmiot i zakres zmiany</p>	
<p>Zwięźle o powodach zmiany.</p>		

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
		# art. 439 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia.		
	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia.		
	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia.		
4.	Konieczność warunkowego umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia i warunkowego umorzenia ze wskazaniem podstawy prawnej warunkowego umorzenia postępowania.		
5.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia.		

5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
5.4. Inne rozstrzygnięcia z wyroku		
Lp.	Wskazać punkt rozstrzygnięcia z wyroku.	Przytoczyć okoliczności.
6. Koszty Procesu		
Wskazać oskarżonego.	Wskazać punkt rozstrzygnięcia z wyroku.	Przytoczyć okoliczności.
P. M.	II III	IV. zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz I. i A. S. kwotę 1200 złotych z tytułu zwrotu kosztów za udział ich pełnomocnika w postępowaniu odwoławczym V. na podstawie § 11 ust. 2 i § 17 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800). VI. Kosztami postępowania odwoławczego obciążono Skarb Państwa, albowiem apelacją złożył prokurator.
7. PODPIS		
Marzanna A. Piekarska-Drażek Ewa Jethon Anna Zdziarska		